Startnotitie

Afdeling:	Stadsbeheer
Onderwerp:	Masterplan Begraafplaatsen
Status:	
In opdracht van:	College/ J.J. van der Hoeven
Ambtelijke opdrachtgever:	M. Mahn
Projectleider / (beleid) medewerker:	F.C.M. van Gemert / G. Langerak
Datum:	8 februari 2012

Inleiding

Op 15 april 2010 is door de gemeenteraad de Begraafplaatsnota Weesp vastgesteld. In de Begraafplaatsnota Weesp is een aantal acties opgenomen die moeten worden uitgevoerd om de kwaliteit van de bedrijfsvoering de komende 35 jaar te borgen op begraafplaatsen Carspelhof en Landscroon. Als deze acties op korte termijn worden uitgevoerd is het niet nodig om Carspelhof uit te breiden. Daarnaast is het belangrijk om het historische gedeelte op begraafplaats Landscroon te consolideren en de kwaliteit van dienstverlening en onderhoud op Landscroon op een hoger niveau te brengen en te houden. Een aanbeveling uit de Begraafplaatsnota Weesp is een Masterplan Begraafplaatsen te schrijven en hierin de benodigde maatregelen uit te werken. Deze startnotitie beschrijft de achtergrond van het op te stellen Masterplan Begraafplaatsen. Bovendien worden in deze startnotitie een aantal vragen gesteld aan de hand waarvan de gemeenteraad kaders en keuzes kan aangeven die in het Masterplan Begraafplaatsen verder uitgewerkt dienen te worden.

Inhoudelijke specificatie

Probleem of situatieschets

De gemeente Weesp wil in de komende 35 jaar kunnen voorzien in de behoefte aan graf- en asbestemmingen. In de Begraafplaatsnota Weesp is geconstateerd dat binnen de bestaande ruimte onvoldoende capaciteit is voor graf- en asbestemmingen in die periode. Er is een aantal jaar geleden een stuk grond nabij Carspelhof aangekocht om de teruglopende capaciteit op te vangen. Dit stuk grond gereedmaken voor begraven is echter erg kostbaar. De kosten voor het ophogen, inrichten, structureren en het maken van een verbinding met het oude gedeelte van de begraafplaats bedragen naar schatting vier miljoen euro. Uit onderzoek gedaan voor de Begraafplaatsnota Weesp is gebleken dat het eenvoudiger en goedkoper is om de problemen binnen de beschikbare ruimte op begraafplaats Carspelhof op te lossen. Bovendien loopt de vergunning voor het personeelsverblijf op begraafplaats Carspelhof af in juni 2012, is de routing op de begraafplaats niet goed en zijn er onvoldoende parkeerplaatsen. Ook hiervoor moet een oplossing gevonden worden. Daarnaast moet de inrichtings- en onderhoudskwaliteit omhoog en de onderhoudskosten van de begraafplaatsen omlaag. Voor de begraafplaats Landscroon is het wenselijk dat er voldoende onderhoud uitgevoerd wordt. Hiervoor zijn in

de Begraafplaatsnota Weesp verschillende opties aangedragen. Deze opties moeten verder worden uitgewerkt in het Masterplan Begraafplaatsen. Hiervoor is het van belang dat het college en de gemeenteraad aangeven welke richting zij op willen met de begraafplaatsen.

Doelstelling van het beleidsproces of project
Het doel van het Masterplan Begraafplaatsen is om voor de komende 35 jaar voldoende capaciteit te hebben voor graf- en asbestemmingen op Carspelhof. Daarnaast is het van belang om de inrichtings- en onderhoudskwaliteit op beide begraafplaatsen te verbeteren en de kosten voor onderhoud te verlagen. Ook is het van belang de bedrijfsvoering van de begraafplaatsen te verbeteren. Met het schrijven van een Masterplan Begraafplaatsen wordt uitvoering gegeven aan de Begraafplaatsnota Weesp vastgesteld door de gemeenteraad op 15 april 2010.

Breder kader of programma, relatie met andere processen / projecten
Het Masterplan Begraafplaatsen wordt een uitwerking van de Begraafplaatsnota Weesp die in 2010 door de raad is vastgesteld. Bij deze uitwerking moet rekening gehouden worden met de Wet op de Lijkbezorging, de Archiefwet, de Beheerverordening Begraafplaats en Uitvoeringsbesluiten Graven en Grafbedekkingen.

De Wet op de lijkbezorging en de Archiefwet geven puur de wettelijke kaders aan waarbinnen een begraafplaats moet functioneren. In de Beheerverordening en Uitvoeringsbesluiten is vastgelegd aan welke eisen de begraafplaats en graven moeten voldoen. Ook zal het Masterplan invloed hebben op de bedrijfsvoering van de begraafplaatsen.

Beoogde resultaten
De uitkomst van dit proces is een Masterplan Begraafplaatsen waarin de keuzes gemaakt worden voor de ontwikkeling van de begraafplaatsen in Weesp. Hiertoe wordt aan de gemeenteraad gevraagd om een uitspraak te doen over onderwerpen die aan bod moeten komen in het Masterplan Begraafplaatsen. De onderwerpen zijn hieronder per begraafplaats puntsgewijs uitgewerkt.

Carspelhof
Op begraafplaats Carspelhof wordt, in tegenstelling tot begraafplaats Landscroon, actief begraven. Vanwege de teruggelopen capaciteit is enkele jaren geleden een naastgelegen stuk grond aangekocht. Echter wanneer de huidige begraafplaats aangepast wordt kan er voldoende capaciteit gecreëerd worden voor de komende 35 jaar. De huidige begraafplaats aanpassen is vele malen goedkoper dan de begraafplaats uitbreiden. Dit heeft dan ook de voorkeur van het college. Hierbij moet in overweging genomen worden dat het kostendekkend exploiteren van een begraafplaats steeds moeilijker wordt door met name teruglopende grafbestemmingen. De gemeenteraad wordt gevraagd een uitspraak te doen ten aanzien van de volgende vragen:

- Het 100% kostendekkend exploiteren van een begraafplaats is nagenoeg niet haalbaar. Landelijk wordt er een gemiddelde dekkingsgraad van ongeveer 70% aangehouden . Het college wil deze dekkingsgraad ook aanhouden. Deelt de gemeenteraad het standpunt van het college hierin?

Uit eerder onderzoek in de Begraafplaatsnota Weesp is gebleken dat men rekening moet houden met het uitvoeren van een aantal acties om de begraafplaats gereed te maken voor de komende 35 jaar. Hierbij gaat het vooral om het vergroten van de capaciteit. Het college wil, naast het verhogen van de capaciteit, de verblijfskwaliteit op begraafplaats Carspelhof verhogen waardoor het aantrekkelijker is om de begraafplaats te bezoeken.

- Stemt de gemeenteraad in met het uitwerken van benodigde acties om zonder

uitbreiding begraafplaats Carspelhof gereed maken voor de komende 35 jaar?
    - De benodigde acties hiervoor zijn:
        - Verplaatsen personeelsverblijf en materiaalopslag en vergroten parkeercapaciteit op de plaats van de huidige vijver op het voorterrein
        - Vergroten capaciteit graf- en asbestemming
        - Algemene graven verplaatsen en omvormen
        - Toepassen grafkelders
        - Uitbreiden columbaria (urnenmuren)
        - Aanwijzen en inrichten nieuwe urnentuin
        - Verbeteren routing begraafplaats
        - Verlagen (onderhouds)kosten
        - Extra aandacht voor verblijfskwaliteit

In ieder geval één van de uitvaartverzorgers gevestigd op de begraafplaats Carspelhof heeft aangegeven te willen uitbreiden. Uitvaartverzorger Nieuwhof heeft in 2007 een verzoek ingediend om één van zijn condoleancekamers te vergroten en in te richten als aula. Contractueel is echter vastgelegd dat Nieuwhof geen afscheidsdiensten mag houden. Dit in tegenstelling tot uitvaartverzorger Myosotis die in 2004 de gemeentelijke aula heeft aangekocht.

- Het college stelt voor om in het Masterplan Begraafplaatsen onderzoek te doen naar de mogelijkheden die de gemeente kan geven voor uitbreidingen van gebouwen en activiteiten van beide uitvaartondernemers, indien gewenst door de uitvaartondernemers.
    - De benodigde acties hiervoor zijn:
        - Openbreken huidige contracten met beide ondernemers
        - Wijziging bestemmingsplan
        - Verkopen gemeentegrond

Jaren geleden is een stuk grond direct naast begraafplaats Carspelhof aangekocht om de begraafplaats in de toekomst uit te breiden. Wanneer de voorgestelde maatregelen genomen worden is het de komende 35 jaar niet meer nodig de begraafplaats uit te breiden. Dat roept de vraag op wat er met dit stuk grond moet gebeuren. Dit kan voor een kortere of langere periode verpacht of verkocht worden. Daarnaast zouden er andere ontwikkelingen plaats kunnen vinden zoals de bouw van een nieuw rouwcentrum. Bij verkoop en verpachten moet in de toekomst wel rekening gehouden worden met een verkleining van het oppervlak in verband met watercompensatie als gevolg van het vergroten van de parkeerplaats.

- Het college wil dit stuk grond voorlopig nog blijven verpachten in afwachting van verdere ontwikkelingen.

Landscroon
Begraafplaats Landscroon wordt niet meer actief gebruikt voor begraven. Zo nu en dan vindt er nog een begrafenis plaats in met name familiegraven. Omstreeks 1985 is het principebesluit genomen om in 2016 Landscroon te sluiten, of in ieder geval geen graven meer uit te geven, of verlenging van grafrechten niet langer toe te staan. Hierbij waren onder andere de overwegingen dat er geen adequate voorzieningen zijn en dat de grond dusdanig verzadigd is dat zij niet langer voldoet aan de in de Wet op de Lijkbezorging opgenomen eisen met betrekking tot het verteringsproces. Sluiting van de begraafplaats is niet hetzelfde als opheffen. In dat geval moeten alle graven geruimd worden. Hieraan zijn nog allerlei verplichtingen verbonden. Wanneer er nog grafrechten rusten op de graven aanwezig op de begraafplaats moeten deze minimaal 50 jaar na geslotenverklaring onaangeroerd blijven liggen.

- In 2010 heeft de gemeenteraad besloten begraafplaats Landscroon niet te sluiten voor bijzettingen in bestaande graven. Het college stelt voor dit alsnog wel te doen, zodat de begraafplaats op een andere manier ingericht kan worden.
- Welke acties voeren we uit om de begraafplaats Landscroon te consolideren en beheerbaar te houden en bovendien aantrekkelijker te maken voor bezoekers?
    - Het college stelt voor om begraafplaats Landscroon op een parkachtige wijze in te richten waar bijvoorbeeld plaats is voor kunstuitingen. Samen met de historische graven en elementen wordt de begraafplaats op deze manier aantrekkelijker voor bezoekers.

Baten of lastenafweging

Wanneer er binnen de bestaande begraafplaats Carspelhof voldoende capaciteit gecreëerd kan worden scheelt dat aanzienlijk in de kosten in vergelijking met het gereedmaken van een nieuw stuk grond voor begraven. Het is de bedoeling dat met het opstellen van het Masterplan de voorwaarden gecreëerd worden om de capaciteit van de begraafplaats Carspelhof te verhogen en begraafplaats Landscroon op een goede manier te kunnen beheren zonder dat hiervoor hoge kosten gemaakt moeten worden. Dit neemt echter niet weg dat de verwachte kosten, zoals ook aangegeven in de Begraafplaatsnota Weesp, ruim een half miljoen euro zullen bedragen. Het ontwikkelen van het nabij Carspelhof gelegen grondgebied zou alleen al een investering vragen van ongeveer vier miljoen euro. Een ander doel van het Masterplan Begraafplaatsen is om de kosten voor de bedrijfsvoering voor beide begraafplaatsen te verlagen.

Gevraagde beslissing

In te stemmen met de inhoud van deze startnotitie, het opstellen van een Masterplan Begraafplaatsen en opdracht te geven dit uit te werken in een bestuursopdracht.